

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu bez udziału stron

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 czerwca 2016 r.,

sprawy

1. R. D.

2. D. M.

skazanych z art. 158 § 2 k.k.

wniosku obrońców skarżących o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 maja 2014 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 1 lipca 2013 r.,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wstrzymać w stosunku do R. D. i D. M. wykonanie wyroku
Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 maja 2014 r., zmieniającego
wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 1 lipca 2013 r.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skarżących D. M. i R. D. od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 maja 2014 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 1 lipca 2013 r. Ponadto obrońca skarżących złożył wniosek o wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 maja 2014 r.

Na rozprawie kasacyjnej w dniu 8 stycznia 2016 r. Sąd Najwyższy dostrzegając istnienie kolizji interesów pomiędzy R. D. a D. M. i w konsekwencji niemożność wniesienia kasacji w interesie obydwu oskarżonych przez tego samego

obrońcę zwrócił akta sprawy Sądowi odwoławczemu w celu wyznaczenia obydwu skazanym nowego 30-dniowego terminu do ustanowienia obrońców lub wyznaczenia odrębnych obrońców z urzędu w celu sporządzenia kasacji (k. 72-73, akt SN).

W dniu 6 maja 2016 r. do Sądu Najwyższego wpłynęły akta sprawy wraz z kasacjami obrońców skazanych, którzy złożyli także wnioski o wstrzymanie wykonania orzeczenia (k. 107a, 129 akt SN).

W pisemnej odpowiedzi na kasacje i zawarte w nich wnioski o wstrzymanie wykonania orzeczenia Prokurator wniósł o uznanie kasacji za zasadne i wstrzymanie wykonania orzeczenia w stosunku do D. M. i R. D.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wnioski złożone przez obrońców skazanych zasługują na uwzględnienie.

Przed merytorycznym odniesieniem się do argumentów wskazanych w przedmiotowych wnioskach wskazać należy, że sam fakt wniesienia kasacji nie stanowi w żadnym razie dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia. Nie przesądzając oczywiście w tym miejscu zasadności kasacji wskazać należy, że wstępna analiza przedmiotowej sprawy, dokonana rzecz jasna wyłącznie na potrzeby rozpoznania wniosku opartego o przepis art. 532 § 1 k.p.k., uprawnia do stwierdzenia, że istnieje jednak pewne prawdopodobieństwo wzruszenia orzeczenia zapadłego w instancji *ad quem*.

Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 9 k.k.w. postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia. Przyjmuje się bowiem, że orzeczenie prawomocne jest orzeczeniem prawidłowym i Sąd orzekający w trybie art. 532 § 1 k.p.k. tylko wtedy powinien wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, gdy charakteryzuje się ono - przy pobieżnej nawet lekturze - takimi wadami, że uwzględnienie skargi kasacyjnej jawi się jako wielce prawdopodobne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2004 r., V KK 165/04, R-OSNKW 2004, poz. 1246). Instytucja procesowa wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia ma bowiem charakter wyjątkowy, a więc musi być ono uzasadnione szczególnymi okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie wyroku przed rozpoznaniem kasacji, spowodowałoby dla skazanego skutki wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne. Jakkolwiek przepis art. 532

§ 1 k.p.k. nie przewiduje żadnych warunków, od których uzależnia wstrzymanie wykonania orzeczenia, to jednakże nie ulega wątpliwości, że za jego wstrzymaniem mogą przemawiać okoliczności jedynie wyjątkowe. Skoro bowiem kasację wnosi się od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc od wyroku objętego domniemaniem trafności ustaleń przyjętych za jego podstawę, to treść zarzutów kasacyjnych tylko wyjątkowo może prowadzić do wstrzymania wykonania orzeczenia, a mianowicie wtedy, gdy ich ranga i prawdopodobieństwo zasadności są tak wysokie (bliskie oczywistej zasadności), iż podważają racje nakazujące respektować wspomniane domniemanie trafności dokonanych w sprawie ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2004 r., V KK 332/04, R-OSN KW 2004, poz. 2347).

W tym stanie rzeczy za konieczne uznać należy wydanie przez Sąd Najwyższy wnioskowanego przez obrońców skazanych orzeczenia opartego o przepis art. 532 § 1 k.p.k. W przedmiotowej sprawie niezbędne jest rozstrzygnięcie, czy w toku postępowania przed sądami obydwu instancji nie doszło do uchybienia stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Kwestia ta została już zasygnalizowana na rozprawie kasacyjnej Sądu Najwyższego w dniu 8 stycznia 2016 r., kiedy to uzasadniając decyzję w przedmiocie przekazania akt sprawy Sądowi odwoławczemu w celu wyznaczenia obydwu skazanym odrębnych obrońców Sąd Najwyższy dostrzegł, że interesy D. M. i R. D. pozostawały w kolizji, nie tylko na etapie postępowania po uprawomocnieniu się wyroku, na co wskazywała sama treść kasacji, ale również w postępowaniu rozpoznawczym stwierdzając, że kolizja ta była zauważalna już po złożeniu pierwszych wyjaśnień przez oskarżonych, którym zarzucono popełnienie wspólnie i w porozumieniu przestępstwa pobicia o kwalifikowanych skutkach (art. 158 § 2 k.k.). Od początku postępowania było też wiadome, że kluczowe znaczenie dla prawidłowego wyrokowania w sprawie będzie miało określenie ról, jakie w popełnieniu tego przestępstwa odgrywali R. D. i D. M., a także ustalenie, działanie którego ze sprawców pozostawało w bezpośredniej więzi przyczynowej z ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu, jakiego doznał w wyniku pobicia pokrzywdzony oraz ustalenie, czy z uwagi na przebieg wydarzeń pozostałym uczestnikom pobicia można przypisać nastąpienie tak ciężkiego skutku w formie współsprawstwa.

Prowadzenie w takiej konfiguracji obrony przez tego samego adwokata i przyzwolecie na to organów procesowych rozpoznających tą sprawę w postępowaniu jurysdykcyjnym, Sąd Najwyższy ocenił już na rozprawie w dniu 8 stycznia 2016 r. jako „zdecydowanie negatywne”.

Powyższe uprawdopodabnia ewentualną zasadność zarzutów kasacji opartych na bezwzględnej przyczynie odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., albowiem ich ranga i stopień uprawdopodobnienia spełniają wymogi określone w art. 532 § 1 k.p.k. Przedmiotowe zagadnienie wymaga jednak znacznie bardziej wnikliwych rozważań i będzie z pewnością szczegółowo analizowane na rozprawie kasacyjnej.

Dlatego też konieczne jest wstrzymanie w stosunku do D. M. i R. D. wykonania wyroku Sądu Okręgowego z dnia 21 maja 2014 r.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

kc